

ความสามารถในการทำนายของปัจจัยส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคมและ
ความรู้สึกไม่แน่นอนต่อความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของบิดา
ที่มีบุตรคนแรกจากการตั้งครรภ์เสี่ยง

อารีรัตน์ แนวชาลี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิด
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ความสามารถในการทำนายของปัจจัยส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคมและความรู้สึกไม่แน่นอน
ต่อความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของบิดาที่มีบุตรคนแรกจากการตั้งครรภ์เสี่ยง
(THE PREDICTABILITY OF PERSONAL FACTORS, SOCIAL SUPPORT AND
UNCERTAINTY ON STRESS AND COPING BEHAVIOR OF FRIST-TIME
FATHERS FROM HIGH RISK PREGNANCY)

อารีรัตน์ แนวชาติ 4837062 RAMN/M

พย.ม. (การพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิด)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ศรีสมร ภูมณสกุล, D.N.S., อรพันธ์ เจริญผล, M.Ed.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความสามารถในการทำนายของปัจจัยส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคมและความรู้สึกไม่แน่นอนต่อความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของบิดาที่มีบุตรคนแรกจากการตั้งครรภ์เสี่ยง โดยใช้ทฤษฎีความเครียดและการเผชิญความเครียดของลาซาลัสและโพลด์แมน (Lazarus & Folkman, 1984) เป็นพื้นฐานการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นบิดาที่มีบุตรคนแรกจากการที่ภรรยาได้รับการประเมินว่าการตั้งครรภ์ครั้งนี้มีภาวะเสี่ยง และมารับบริการ ณ แผนกฝากครรภ์ โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึงเดือน เมษายน พ.ศ. 2550 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive) จำนวน 100 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกไม่แน่นอนต่อการตั้งครรภ์เสี่ยง แบบสอบถามความเครียดและวิธีการเผชิญความเครียด ผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกไม่แน่นอนในการทำนายการตั้งครรภ์เสี่ยง การสนับสนุนทางสังคม และระดับการศึกษา สามารถร่วมกันทำนายความเครียดของบิดาที่มีบุตรคนแรกจากการตั้งครรภ์เสี่ยงได้ร้อยละ 21 ($R^2 = .21, p < .05$) ส่วนปัจจัยที่ทำนายพฤติกรรมการเผชิญความเครียด พบว่า การสนับสนุนทางสังคมสามารถทำนายพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของบิดาที่มีบุตรคนแรกจากการตั้งครรภ์เสี่ยงในด้านเผชิญหน้ากับปัญหาได้ร้อยละ 5 ($R^2 = .05, p < .05$) ความรู้สึกไม่แน่นอนในการทำนายการตั้งครรภ์เสี่ยงและความเครียดสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของบิดาที่มีบุตรคนแรกจากการตั้งครรภ์เสี่ยงในด้านจัดการกับอารมณ์ได้ร้อยละ 26 ($R^2 = .26, p < .05$) และความเครียด ความรู้สึกไม่แน่นอนในการทำนายการตั้งครรภ์เสี่ยง ร่วมกับอายุ สามารถทำนายพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของบิดาที่มีบุตรคนแรกจากการตั้งครรภ์เสี่ยงในด้านบรรเทาความรู้สึกได้ร้อยละ 22 ($R^2 = .22, p < .05$)

ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ควรมีการประเมินความเครียดของบิดาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องอัน ได้แก่ ระดับการศึกษา การสนับสนุนทางสังคม และความรู้สึกไม่แน่นอน เพื่อให้สามารถวางแผนจัดการกับปัจจัยต่างๆ ในการปฏิบัติการพยาบาลให้บิดาที่มีบุตรคนแรกจากการตั้งครรภ์เสี่ยงแต่ละรายสามารถเผชิญความเครียดได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: ความเครียด/ พฤติกรรมการเผชิญความเครียด/ บิดาที่มีบุตรคนแรก/ การตั้งครรภ์เสี่ยง

THE PREDICTABILITY OF PERSONAL FACTORS, SOCIAL SUPPORT AND UNCERTAINTY ON STRESS AND COPING BEHAVIOR OF FRIST-TIME FATHERS FROM HIGH RISK PREGNANCY

AREERAT NAEWCHALEE 4837062 RAMN/M

M.N.S. (MATERNITY AND NEWBORN NURSING)

THESIS ADVISORS: SRISAMORN PHUMONSAKUL, D.N.S., ORAPIN CHAREONPOL, M.Ed.

ABSTRACT

This descriptive research aimed to investigate the predictability of personal factors, social support, and uncertainty on stress and coping behavior of first-time fathers from high-risk pregnancies. The Stress, Appraisal, and Coping Model of Lazarus and Folkman (1984) was used as the conceptual framework for the study. The study group consisted of first-time fathers whose wives had been diagnosed with high-risk pregnancy and who had sought prenatal care from The Prapokkiao Hospital, Chantaburi Province, between February and April, 2007. A total of 100 subjects were recruited by means of purposive sampling, and data were elicited using a demographic characteristics questionnaire, a social support questionnaire, uncertainty in parturition questionnaire, stress questionnaire, and stress coping behavior questionnaire. The study findings revealed that uncertainty in parturition, social support, and educational background could co-predict stress of first-time fathers from high-risk pregnancy by 21 % ($R^2 = .21$, $p < .05$). In addition, social support could predict coping behavior in terms of confrontive coping behavior by 5 % ($R^2 = .05$, $p < .05$); uncertainty in parturition and stress could co-predict coping behavior in terms of emotional coping behavior by 26 % ($R^2 = .26$, $p < .05$); and stress, uncertainty in parturition, and age could co-predict coping behavior in terms of palliative coping behavior by 22 % ($R^2 = .22$, $p < .05$).

Based on these findings, it is recommended that fathers' stress and related factors such as educational background, social support and uncertainty in parturition should be assessed and monitored to shed light on their coping resources and psychological problems. This in turn, will enable nurses to provide nursing care more effectively to first-time fathers in high-risk pregnancy situations.

**KEY WORDS: STRESS/ COPING BEHAVIOR/ FRIST -TIME FATHERS/
HIGH RISK PREGNANCY**

152 pp.